

ФАРМАКОЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ВАРИКОЗНОГО РОЗШИРЕННЯ ВЕН ТА ЗАПАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ СУГЛОБІВ

Л.С. Сімонян, І.М. Грубник, О.А. Немченко

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

glad_e@i.ua

Резюме. Досліджено показники темпів росту цін на лікарські препарати в період з 2007 по 2014 р. і встановлено, що спостерігається значне збільшення оптових цін, яке можна пояснити домінуванням на вітчизняному фармацевтичному ринку імпорتنих ліків, вартість яких залежить від коливання курсу валют та специфіки вітчизняного виробництва. Аналіз показника соціально-економічної доступності дає змогу стверджувати, що за весь період досліджень найбільш оптимальні значення показника доступності відмічаються у період з 2010 до 2013 р. Значне зниження досліджуваного показника у 2014 р. пов'язано зі зниженням рівня доходів населення та значним зростанням курсу валют. У середньому показники доступності за вітчизняними лікарськими засобами за 2014 р. склав 0,8, а за імпортними – 0,7.

Ключові слова: фармакоекономіка, варикозне розширення вен, доступність лікарських засобів.

Вступ. При розробці нового лікарського засобу аналіз фармацевтичного ринку та цінових характеристик лікарських засобів (ЛЗ) набуває особливого значення. На підставі вищезазначеного метою наших подальших досліджень став фармакоекономічний аналіз вітчизняного фармацевтичного ринку ЛЗ. Враховуючи попередньо визначені характеристики нового препарату, що пропонується до розробки та подальшого впровадження, необхідно було визначити основні показники асортименту, які підлягають подальшому дослідженню.

На кафедрі промислової фармації НФаУ розроблений м'який ЛЗ «Живітан». Завдяки діючим речовинам, які входять до складу розробленого гелю, а саме сухого екстракту насіння кінського каштану (есцин) та екстракту окопника, даний препарат пропонується застосовувати при наступних

захворюваннях: варикозне розширення вен, травми, забої, запальні захворювання суглобів [1, 3, 6, 7, 8]. Крім цього даний препарат пропонується у м'якій лікарській формі. Тому основними показниками, що характеризують асортимент ЛЗ, стали фармакотерапевтичні характеристики препаратів та їх лікарські форми.

Метою досліджень став фармакоекономічний аналіз оптового ринку лікарських засобів, що застосовуються для лікування варикозного розширення вен та запальних захворювань суглобів.

Методи та матеріали. Аналіз асортименту препаратів проводився згідно з Державним реєстром лікарських засобів України та класифікаційною системою АТС. Об'єктами дослідження були засоби, що застосовуються при варикозному розширенню вен та запальних захворюваннях суглобів. Як інформаційні джерела використовували Державний реєстр лікарських засобів України, Компендіум 2007-2014 рр. [2, 4].

Ретроспективний аналіз оптового ринку ЛЗ проводили в період 2007-2014 рр. Предметом дослідження були дані прайс-листів «Щотижневика Аптека», «Фарм-бюлетеня» та оптових операторів фармацевтичного ринку «Оптиміфарм», «Бізнес центр фармація», «ВВС-ЛТД», «БАДМ». В аналізі використовувались різні статистичні методи, обробка інформації здійснювалася за допомогою спеціального програмного забезпечення (Microsoft Office Excel).

Результати досліджень. Відповідно до уніфікованої анатомо-терапевтичної та хімічної класифікаційної системи АТС (Anatomical Therapeutic Chemical) ЛЗ, що досліджуються, відносяться до груп C05B – засоби, що застосовуються при варикозному розширенні вен, C05C – капіляростабілізуючі засоби та M02A – засоби, що застосовуються місцево при суглобовому та м'язовому болю.

Нами був проведений моніторинг середніх оптових цін ЛЗ, які були присутні на вітчизняному ринку. Середню оптову ціну обчислювали за формулою:

$$P_i = \frac{\sum p_i \times f_i}{\sum f_i}, \quad (1)$$

83

де, p_i – ціна i -го препарату;

f_i – частота, з якою зустрічаються препарати по цій ціні.

Результати проведеного моніторингу середніх оптових цін на групи ЛЗ, які були присутні на вітчизняному ринку представлені у таблиці 1.

За 2007-2014 рр. нами були розраховані темпи росту цін окремо за вітчизняними та іноземними препаратами (рис. 1 та 2). Так наприклад ціни у 2014 р, на препарат Ескувен® гель 1 % 50 мг № 1 «Тернопільська ФФ» Україна (з групи C05CX – капіляростабілізуючі засоби) збільшилися по відношенню до 2007 р. на 55,86 %, а на препарат іноземного виробництва з цієї ж групи Венитан, гель 1 % туба 50 г компанії «Sandoz», Швейцарія зросли у ціні на 80,08 %. Середні оптові ціни на препарати з групи гепарин та гепариноїди для місцевого застосування (C05BA) також збільшились. Наприклад, ціна на вітчизняний препарат Есфатил гель туба 40 г, № 1, «Лубнифарм», Україна зросла на 75,7 %, а на препарат іноземного виробництва Венітан Форте, гель 1% 50 мг № 1 компанії «Sandoz», Швейцарія на 74,79 %. Середні оптові ціни на препарати групи (M02A) засоби, що застосовуються місцево при суглобовому та м'язовому болю також значно збільшились.

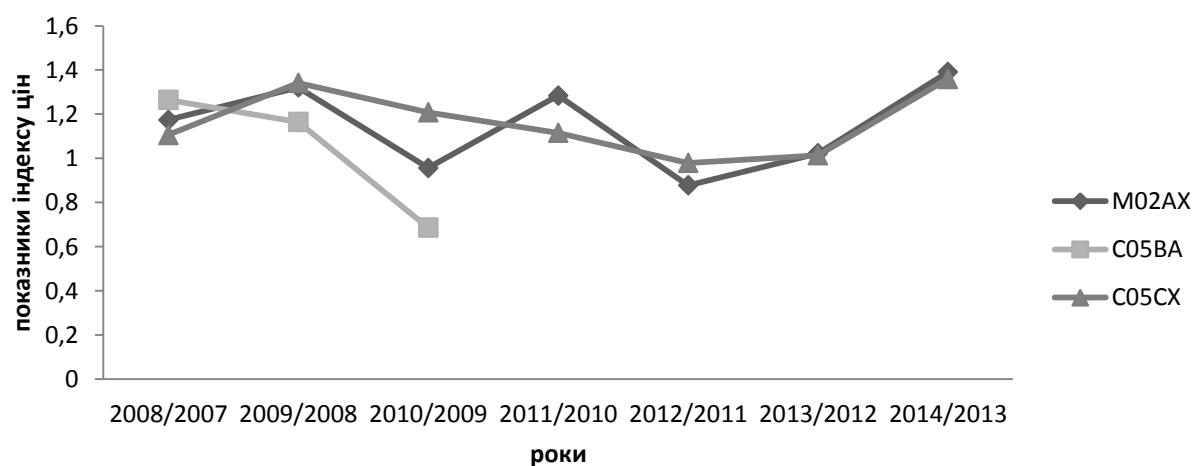

Рис. 1. Динаміка темпів росту цін на вітчизняні препарати груп противарикозної та капіляростабілізуючої дії, а також засобів, що застосовуються місцево при суглобовому та м'язовому болях за 2007-2014 рр.

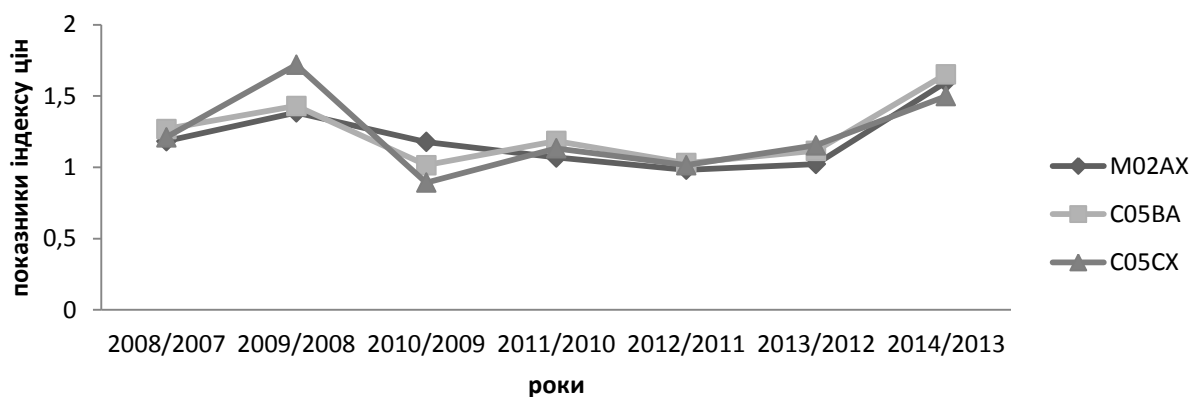

Рис. 2. Динаміка темпів росту цін на імпорتنі препарати груп противарикозної та капіляростабілізуючої дії, а також засобів, що застосовуються місцево при суглобовому та м'язовому болях за 2007-2014 рр.

Справедливо зазначити, що за період 2007-2014 рр. для усіх ЛП зазначених груп спостерігалось значне збільшення середніх оптових цін. Загальну тенденцію до збільшення цін можна пояснити домінуванням на вітчизняному фармацевтичному ринку імпортних ліків, вартість яких залежить від коливання курсу валют та специфіки вітчизняного виробництва ЛЗ, яке базується на застосуванні ЛЗ імпортних субстанцій.

Наступним етапом наших досліджень був аналіз коефіцієнту ліквідності ціни (C_{liq}) (таблиця 2). Зазначений показник розраховувався за формулою:

$$C_{liq} = \frac{C_{\max} - C_{\min}}{C_{\min}}, \quad (2)$$

де, C_{\max} – ціна максимальна;

C_{\min} – ціна мінімальна.

Як відомо, C_{liq} відображає ступінь конкуренції на фармацевтичному ринку та деякою мірою характеризує доступність препарату. Результати аналізу показників коефіцієнту ліквідності представлено у таблиці 3. Значення C_{liq} , що перевищує значення 0,5 було відмічене у 2014 р. тільки на препарат з групи M02AX (засоби, що застосовуються при суглобових та м'язових болях) – мазь

Др. Тайсса з Окопником, мазь банка 100 г, № 1, компанії ТОВ «Натурпродукт-Вега», Україна, досліджуваний показник C_{liq} дорівнював 0,570.

У цілому для більшості ЛЗ C_{liq} цін не відрізнявся значними коливаннями, що характеризувало деякою мірою стан конкуренції на ринку як стабільний (таблиця 3).

Таблиця 3

Динаміка коефіцієнтів ліквідності ЛЗ за 2007-2014 рр.

АТС- код Рік	C05BA		C05CX		M02AX	
	Коефіцієнти ліквідності (<i>C liq</i>)					
	імпортні	вітчизняні	імпортні	вітчизняні	імпортні	вітчизняні
2007	0,072	0,114	0,156	0,147	0,130	0,272
2008	0,191	0,179	0,199	0,191	0,167	0,262
2009	0,133	0,270	0,224	0,194	0,133	0,262
2010	0,196	0,343	0,167	0,157	0,204	0,226
2011	0,131	-	0,108	0,254	0,162	0,271
2012	0,142	-	0,187	0,251	0,282	0,153
2013	0,139	-	0,115	0,165	0,130	0,126
2014	0,145	0,138	0,177	0,185	0,191	0,407

У цілому результати аналізу динаміки C_{liq} за групами засобів, що застосовуються при варикозному розширенні вен, забоях та м'язових болях, свідчать про наявність тенденції до зменшення показника C_{liq} у більшості груп, що є наслідком стабільного рівня конкуренції у досліджуваному сегменті ринку.

Доступність ЛЗ є важливим показником ефективності фармацевтичного забезпечення населення, тому нами був проведений аналіз показників доступності за 2007-2014 рр. Доступність розраховувалась за формулою (1.3):

$$D = \frac{I_x \times Z_{\min}}{I_s \times V_k}, \quad (3)$$

де, I_x – індекс зміни середньої заробітної плати за визначений період;

I_s – зведений індекс цін на лікарські препарати за той же період;

Z_{\min} – мінімальна заробітна плата у країні;

V_k – вартість споживчого кошика за досліджуваний період.

Даний показник було введено у 2002 р. науковцями кафедри організації та економіки фармації НФаУ під керівництвом професора Немченко А.С.

Згідно з даними літературних джерел встановлено, що для досягнення гарантованої державою межі доступності ЛЗ показник доступності повинен бути більшим за одиницю або дорівнювати одиниці ($D \geq 1$) [5]. Розрахунки показників, а саме індексу зміни середньої заробітної плати, мінімальної заробітної плати, вартість споживчого кошика за 2007-2014 рр., здійснювались відповідно до даних Державної служби статистики України. Показник доступності був розрахований лише для тих препаратів, які були присутні на ринку протягом всього періоду, що досліджується (таблиця 4).

Результати розрахунків доступності на імпортні та вітчизняні ЛЗ наведені на рис. 3 та 4.

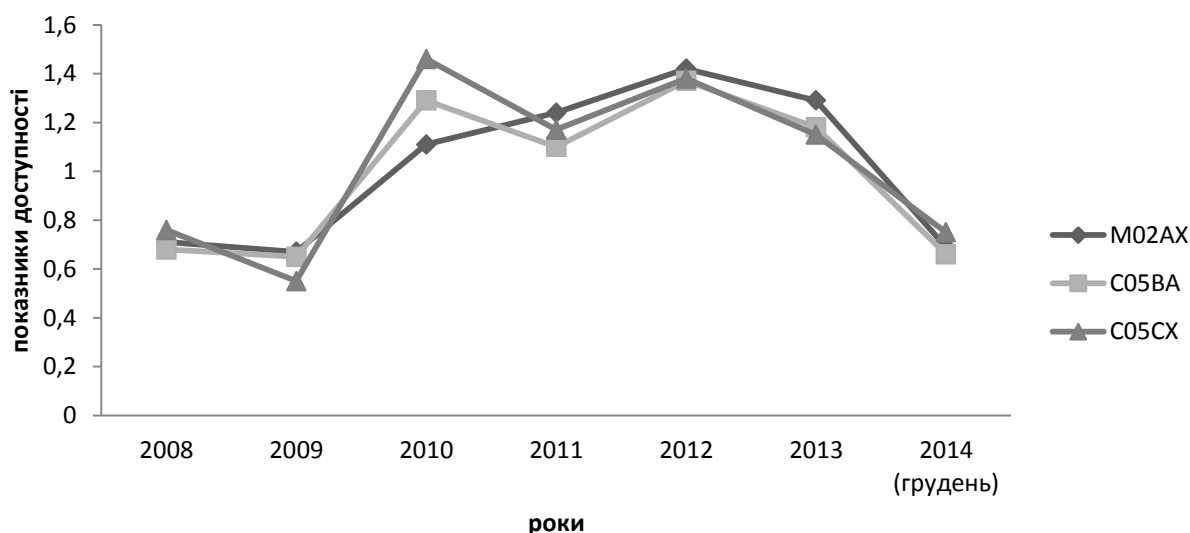

Рис. 3. Показники доступності на імпортні препарати груп противарикозної та капіляростабілізуючої дії, а також засобів, що застосовуються місцево при суглобовому та м'язовому болях за 2007-2014 рр.

В аналізі ЛЗ іноземного виробництва, було встановлено, що найбільш високі значення показників доступності мають препарати з групи C05BA – гепарин або гепариноїди для місцевого застосування та C05CX – інші капіляростабілізуючі засоби у період 2010-2014 рр.

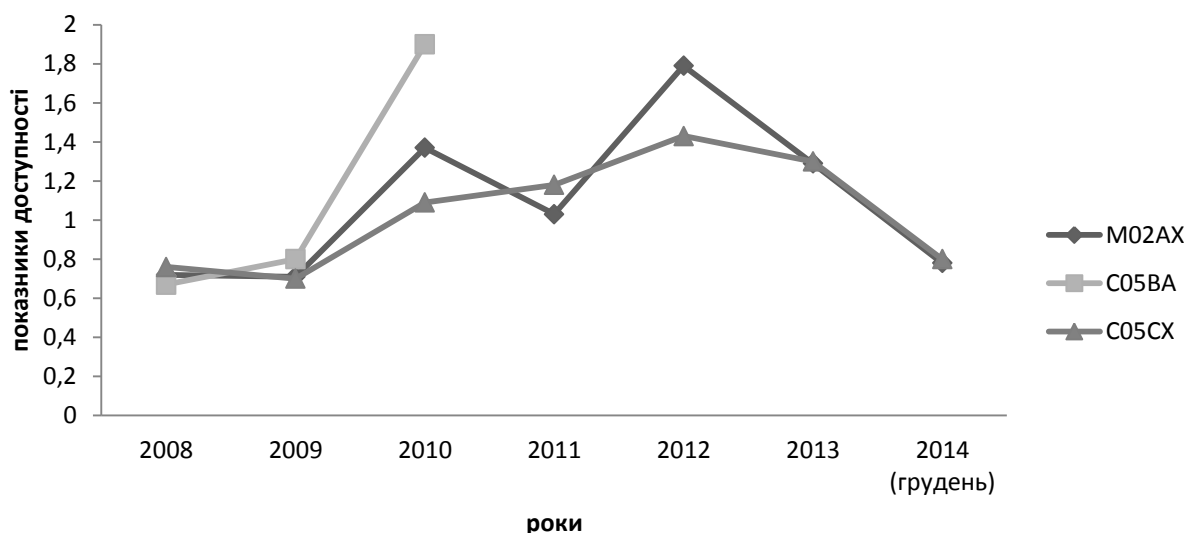

Рис. 4. Показники доступності на вітчизняні препарати груп противарикозної та капіляростабілізуючої дії, а також засобів, що застосовуються місцево при суглобовому та м'язовому болях за 2007-2014 рр.

Низькі показники доступності відмічаються у 2008-2009 рр., що є наслідком збільшення розміру мінімальної заробітної плати та наближенням її до вартості споживчого кошика. При цьому значення індексу росту цін на ЛЗ не перевищувало значення індексу росту середньої заробітної плати в Україні.

За весь період досліджень рівень доступності мав оптимальні показники (вищі 1) у період з 2010 до 2013 рр. У 2014 р. відмічається тенденція до значного зниження показників доступності, як для імпорتنих, так і для вітчизняних препаратів, це пов'язано як зі значним зниженням рівня доходів населення, так і з стрімким зростанням курсу валют в зазначений період.

Для показників доступності на вітчизняні ЛП також характерна тенденція підвищення доступності у період з 2010-2013 рр. Максимальні показники доступності належать групі M02AX – засоби, що застосовуються місцево при суглобовому та м'язовому болю, доступність даної групи препаратів збільшилась у 2013 р. по відношенню до 2007 р. на 54,43%.

У середньому показник доступності за вітчизняними ЛЗ за 2014 р. склав 0,8, а за імпортними – 0,7. Необхідно відмітити, що за період 2010-2014 рр.

показники доступності ЛЗ вітчизняного виробництва більші, ніж на ліки імпортного виробництва.

Таким чином, виходячи з результатів проведених досліджень, можна стверджувати, що в умовах фінансово-економічної кризи та низькій платоспроможності населення, зростає потреба у підвищенні конкурентоспроможності вітчизняного виробництва за групами препаратів противарикозної та капіляростабілізуючої дії шляхом впровадження програм імпортозаміщення, що в свою чергу сприятиме зростанню доступності препаратів даного сегменту ринку.

Висновки

1. Розраховані показники темпів росту цін на ЛП у 2014 р. свідчать про значне збільшення оптових цін, яке можна пояснити домінуванням на вітчизняному фармацевтичному ринку імпортних ліків, вартість яких залежить від коливання курсу валют та специфіки вітчизняного виробництва ЛЗ, яке базується на застосуванні ЛЗ імпортних субстанцій.

2. У цілому результати аналізу динаміки C_{liq} за групами засобів, що застосовуються при варикозному розширенні вен, забоях та м'язових болях, свідчать про наявність тенденції до зменшення показника C_{liq} у більшості груп, що є наслідком стабільного рівня конкуренції у досліджуваному сегменті ринку.

3. Проведений аналіз показника соціально-економічної доступності (D) ЛЗ дає змогу стверджувати, що за весь період досліджень найбільш оптимальні значення ($D \geq 1$) показника доступності відмічаються у період з 2010 до 2013 рр.

4. Значне зниження досліджуваного показника у 2014 р. пов'язано зі зниженням рівня доходів населення та значним зростанням курсу валют. У середньому показники доступності за вітчизняними ЛЗ за 2014 р. склав 0,8, а за імпортними – 0,7.

5. За період 2010-2014 рр. показники доступності ЛЗ вітчизняного виробництва вищі, ніж на ліки імпортного виробництва. Це свідчить про

необхідність впровадження процесів імпортозаміщення груп препаратів противарикозної та капіляростабілізуючої дії, що у свою чергу дасть змогу отримувати більш доступну фармацевтичну допомогу хворим на варикозне розширення вен та зменшить залежність вітчизняного фармфармацевтичного ринку від препаратів іноземного виробництва.

Література

1. Богачев В.Ю. Системная фармакотерапия хронической венозной недостаточности нижних конечностей. Современное состояние вопроса // РМЖ. – 2004. – № 17.
2. Державний реєстр лікарських засобів України. [Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://vww.drlz.kiev.ua/>
3. Золотухин И.А. Алгоритм лечения хронической венозной недостаточности нижних конечностей // Consilium-medicum. – 2005. – Т. 7, № 6.
4. Компендіум. [Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://compendium.com.ua/>
5. Науково-методичні підходи до проведення моніторингу цін на лікарські засоби, що закупаються за державними цільовими програмами / К. Л. Косяченко, А. С. Немченко, О.В. Коваленко, І.В. Кубарева // Фармац. журн. – 2011. № 1 – С. 13-18.
6. Савельев В.С., Кириенко А.Н., Богачев В.Ю. Венозные трофические язвы: мифы и реальность // Флебологическая. – 2000. – № 11. – С. 5–10.
7. Яблоков Е.Г., Кириенко А.И., Богачев В.Ю. Хроническая венозная недостаточность. – М.: Изд-во «Берег», 1999. – 128 с.
8. Eklof B. Revision of the CEAP classification/ 10 years after its introduction in 1994 // Medicographia. – 2006. – V. 28, № 2. – P. 175–180.

UDC 614.272.339:616.14-007.63

PHARMACOECONOMIC EVALUATION OF DRUGS USED FOR TREATMENT OF VARICOSE VEINS AND INFLAMMATORY OF JOINT DISEASES

L.S. Simonjan, I.M. Grubnik

Summary. Studied growth rates of drug prices during the period from 2007 to 2014 and found that there is a significant increase in the wholesale prices, which can be explained by the dominance of imported drugs on the domestic pharmaceutical market, the cost of which depends on currency fluctuations and specificity of domestic production. Analysis of the socio-economic affordability allows to assert that for the entire period of research the optimal values of the availability index observed in the period from 2010 to 2013. A significant reduction of the studied indicator in 2014 associated with a decrease level of income and a significant increase in the exchange rate. On average availability rate for the domestic medicines in 2014 was 0.8, and for import – 0.7.

Keywords: pharmacoeconomics, varicose veins, availability of medicines.

УДК 614.272.339:616.14-007.63

ФАРМАКОЭКОНОМИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВ, ПРИМЕНЯЕМЫЕ ДЛЯ ЛЕЧЕНИЯ ВАРИКОЗНОГО РАСШИРЕНИЯ ВЕН И ВОСПАЛИТЕЛЬНЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ СУСТАВОВ

Л.С. Симонян, И.М. Грубник

Резюме. Исследованы показатели темпов роста цен на лекарственные препараты в период с 2007 по 2014 и установлено, что наблюдается значительное увеличение оптовых цен, которое можно объяснить доминированием на отечественном фармацевтическом рынке импортных лекарств, стоимость которых зависит от колебания курса валют и специфики отечественного производства. Анализ показателя социально-экономической доступности позволяет утверждать, что за весь период исследований наиболее оптимальные значения показателя доступности отмечаются в период с 2010 до 2013 г. Значительное снижение исследуемого показателя в 2014 г. связано со снижением уровня доходов населения и значительным ростом курса валют. В среднем показатель доступности по отечественным лекарственными средствами в 2014 г составил 0,8, а по импортным – 0,7.

Ключевые слова: фармакоэкономика, варикозное расширение вен, доступность лекарственные средства.

Таблиця 1

Темпи росту (зниження) середніх оптових цін на препарати противарикозної та капіляростабілізуючої дії, та засобам які застосовуються місцево при суглобових та м'язових болях (станом на 2007-2014 рр.)

АТС - код	Торговельне найменування ЛЗ	2008/2007	2009/2008	2010/2009	2011/2010	2012/2011	2013/2012	2014/2013
M02AX10	КОНТУЗИН ГЕЛЬ, гель туба 90 г, №1, Herbamed (Швейцарія)	-	-	-	-	-	1,056	1,353
M02AX10	МАЗЬ ДР. ТАЙССА З ОКОПНИКОМ, мазь банка 100 г, №1, Натурпродукт-Вега ТОВ (Україна)	1,200	1,175	0,889	1,368	1,142	1,030	1,379
M02AX10	МАЗЬ ДР. ТАЙССА З ОКОПНИКОМ, банка 50 г, №1, Натурпродукт-Вега ТОВ (Україна)	1,209	1,276	0,912	1,115	0,970	1,014	1,402
M02AX10	РЕВМА-ГЕЛЬ, гель туба 50 г, Alpen Pharma AG (Швейцарія),	1,139	1,474	1,149	0,954	0,992	1,011	1,426
M02AX10	РЕВМА-МАЗЬ ІНТЕНСИВ ДР. ТАЙСС, мазь туба 50 мл, Натурпродукт-Вега ТОВ (Україна),	1,113	1,513	1,070	1,370	0,520	-	-
M02AX10	ТРАУМЕЛЬ С ГЕЛЬ, гель туба 50 г, №1, Heel (Німеччина),	-	-	-	-	-	1,091	1,811
M02AX10	ТРАУМЕЛЬ С, мазь туба 50 г, Heel (Німеччина)	1,217	1,410	1,279	0,997	0,958	0,961	1,770
M02AX10	ЦЕЛЬ Т, мазь туба 50 г, Heel (Німеччина)	1,196	1,268	1,106	1,256	0,996	0,994	1,630
C05BA53	ВЕНОСАН БОСНАЛЕК, гель туба 40 г, Bosnalijek (Республіка Боснія-Герцеговина),	1,453	1,376	1,116	1,129	0,952	1,073	1,613
C05BA53	ВЕНІТАН® ФОРТЕ, гель туба 50 г, №1, Sandoz (Швейцарія)	1,085	1,485	0,914	1,241	1,109	1,158	1,692
C05BA53	ЕСФАТІЛ, гель туба 40 г, №1, Лубнифарм ПАО (Україна)	1,264	1,165	0,686	-	-	-	-
C05CX08	ВЕНІТАН®, гель 1 % туба 50 г, Sandoz (Швейцарія),	1,216	1,696	0,921	1,146	1,027	1,311	1,715
C05C 08	ВЕНІТАН®, крем туба 50 г Sandoz (Швейцарія),	1,096	1,691	0,909	1,163	1,038	1,258	1,685
C05CX08	ЕСКУВЕН, Тернопільська ФФ гель 1 % туба 30 г, №1, (Україна),	1,075	1,212	1,307	1,271	0,983	1,018	1,913
C05CX08	ЕСКУВЕН, Тернопільська ФФ гель 1 % туба 50 г, №1 (Україна)	-	-	-	1,081	0,997	1,002	1,004
C05CX10	ВЕНОСАЛ ПЛЮС ГЕЛЬ, Dr. Muller Pharma гель туба 100 г (Чеська Республіка)	-	1,951	0,869	0,915	-	-	-
C05CX10	ГЕРБІОН® ЕСКУЛУС, гель туба 40 г, KRKA (Словаччина)	1,439	1,772	0,866	1,457	0,965	1,165	1,382
C05CX51	АЕСЦИН, гель туба 40 г, Teva (Ізраїль),	1,062	1,599	0,975	1,013	1,037	1,019	1,033
C05CX51	ВЕНЕН ТАЙСС ГЕЛЬ, гель туба 100 мл Натурпродукт-Вега ТОВ (Україна)	1,136	1,470	1,109	0,994	0,958	1,023	1,162
C05CX51	РЕПАРИЛ®-ГЕЛЬ Н, гель туба 40 г, №1 Rottapharm (Італія),	1,240	1,600	0,819	1,102	1,009	1,017	1,680

Таблиця 2

Динаміка показників ліквідності на препарати проти варикозної та капіляростабілізуючої дії, та засобам які застосовуються місцево при суглобових та м'язових болях ЛЗ (2007-2014 рр.)

АТС - код	Торговельне найменування ЛЗ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
M02AX10	КОНТУЗИН ГЕЛЬ, гель туба 90 г, №1, Herbamed (Швейцарія)	-	-	-	-	-	0,428	0,176	0,185
M02AX10	МАЗЬ ДР. ТАЙССА З ОКОПНИКОМ, мазь банка 100 г, №1, Натурпродукт-Вега ТОВ (Україна),	0,525	0,419	0,429	0,381	0,155	0,156	0,117	0,571
M02AX10	МАЗЬ ДР. ТАЙССА З ОКОПНИКОМ, банка 50 г, №1, Натурпродукт-Вега ТОВ (Україна)	0,129	0,159	0,187	0,161	0,177	0,152	0,136	0,158
M02AX10	РЕВМА-ГЕЛЬ, гель туба 50 г, Alpen Pharma AG (Швейцарія),	0,072	0,140	0,088	0,112	0,156	0,134	0,106	0,117
M02AX10	РЕВМА-МАЗЬ ІНТЕНСИВ ДР. ТАЙСС, мазь туба 50 мл, Натурпродукт-Вега ТОВ (Україна),	0,165	0,209	0,172	0,137	0,484	-	-	0,493
M02AX10	ТРАУМЕЛЬ С ГЕЛЬ, гель туба 50 г, №1, Heel (Німеччина),	-	-	-	-	-	0,728	0,124	0,350
M02AX10	ТРАУМЕЛЬ С, мазь туба 50 г, Heel (Німеччина)	0,166	0,206	0,168	0,170	0,171	0,149	0,135	0,164
M02AX10	ЦЕЛЬ Т, мазь туба 50 г, Heel (Німеччина)	0,154	0,158	0,145	0,155	0,162	0,118	0,110	0,140
C05BA53	ВЕНОСАН БОСНАЛЕК, гель туба 40 г, Bosnalijek (Республіка Боснія-Герцеговина),	0,003	0,203	0,059	0,226	0,123	0,119	0,129	0,127
C05BA53	ВЕНІТАН® ФОРТЕ, гель туба 50 г, №1, Sandoz (Швейцарія)	0,141	0,180	0,207	0,167	0,140	0,167	0,150	0,163
C05BA53	ЕСФАТІЛ, гель туба 40 г, №1, Лубнифарм ПАО (Україна)	0,115	0,179	0,271	0,343	-	-	-	0,138
C05CX08	ВЕНІТАН®, гель 1 % туба 50 г, Sandoz (Швейцарія),	0,146	0,197	0,414	0,198	0,116	0,145	0,141	0,186
C05CX08	ВЕНІТАН®, крем туба 50 г Sandoz (Швейцарія),	0,150	0,202	0,161	0,196	-0,148	0,402	0,123	0,387
C05CX08	ЕСКУВЕН, Тернопільська ФФ гель 1 % туба 30 г, №1, (Україна),	0,161	0,212	0,246	0,173	0,191	0,179	0,180	0,189
C05CX08	ЕСКУВЕН, Тернопільська ФФ гель 1 % туба 50 г, №1 (Україна)	-	-	-	-	0,388	0,170	0,170	0,212
C05CX10	ВЕНОСАЛ ПЛЮС ГЕЛЬ, Dr. Muller Pharma гель туба 100 г (Чеська Республіка)	-	0,318	0,163	0,181	0,205	-	-	0,056
C05CX10	ГЕРБІОН® ЕСКУЛУС, гель туба 40 г, KRKA (Словаччина)	0,144	0,144	0,205	0,131	0,137	0,094	0,084	0,127
C05CX51	АЕСЦИН, гель туба 40 г, Teva (Ізраїль),	0,153	0,168	0,152	0,142	0,156	0,104	0,082	0,132
C05CX51	ВЕНЕН ТАЙСС ГЕЛЬ, гель туба 100 мл Натурпродукт-Вега ТОВ (Україна)	0,134	0,170	0,142	0,143	0,184	0,174	0,146	0,157
C05CX51	РЕПАРИЛ®-ГЕЛЬ Н, гель туба 40 г, №1 Rottapharm (Італія),	0,187	0,170	0,191	0,155	0,185	0,191	0,150	0,176

Таблиця 4

Аналіз показників доступності на препарати проти варикозної та капіляростабілізуючої дії, та засобам які застосовуються місцево при суглобових та м'язових болях ЛЗ (станом на 2007-2014 рр.)

АТС - код	Торговельне найменування ЛЗ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
M02AX10	КОНТУЗИН ГЕЛЬ, гель туба 90 г, №1, Herbamed (Швейцарія)	-	-	-	-	-	1,25	0,81
M02AX10	МАЗЬ ДР. ТАЙССА З ОКОПНИКОМ, мазь банка 100 г, №1, Натурпродукт-Вега ТОВ (Україна,)	0,71	0,80	1,47	0,96	1,23	1,28	0,80
M02AX10	МАЗЬ ДР. ТАЙССА З ОКОПНИКОМ, банка 50 г, №1, Натурпродукт-Вега ТОВ (Україна)	0,70	0,73	1,43	1,17	1,45	1,30	0,78
M02AX10	РЕВМА-ГЕЛЬ, гель туба 50 г, Alpen Pharma AG (Швейцарія),	0,74	0,64	1,14	1,37	1,41	1,31	0,77
M02AX10	РЕВМА-МАЗЬ ІНТЕНСИВ ДР. ТАЙСС, мазь туба 50 мл, Натурпродукт-Вега ТОВ (Україна),	0,76	0,62	1,22	0,96	2,70	-	-
M02AX10	ТРАУМЕЛЬ С ГЕЛЬ, гель туба 50 г, №1, Heel (Німеччина),	-	-	-	-	-	1,21	0,61
M02AX10	ТРАУМЕЛЬ С, мазь туба 50 г, Heel (Німеччина)	0,70	0,66	1,02	1,31	1,46	1,37	0,62
M02AX10	ЦЕЛЬ Т, мазь туба 50 г, Heel (Німеччина)	0,71	0,74	1,18	1,04	1,41	1,33	0,67
C05BA53	ВЕНОСАН БОСНАЛЕК, гель туба 40 г, Bosnalijek (Республіка Боснія-Герцеговина),	0,58	0,68	1,17	1,16	1,47	1,23	0,68
C05BA53	ВЕНІТАН® ФОРТЕ, гель туба 50 г, №1, Sandoz (Швейцарія)	0,78	0,63	1,43	1,05	1,27	1,14	0,65
C05BA53	ЕСФАТІЛ, гель туба 40 г, №1, Лубнифарм ПАО (Україна)	0,67	0,80	1,90	-	-	-	-
C05CX08	ВЕНІТАН®, гель 1 % туба 50 г, Sandoz (Швейцарія),	0,70	0,55	1,42	1,14	1,37	1,01	0,64
C05CX08	ВЕНІТАН®, крем туба 50 г Sandoz (Швейцарія),	0,77	0,55	1,44	1,13	1,35	1,05	0,65
C05CX08	ЕСКУВЕН, Тернопільська ФФ гель 1 % туба 30 г, №1, (Україна),	0,79	0,77	1,00	1,03	1,43	1,30	0,63
C05CX08	ЕСКУВЕН, Тернопільська ФФ гель 1 % туба 50 г, №1 (Україна)	-	-	-	1,21	1,41	1,32	0,84
C05CX10	ВЕНОСАЛ ПЛЮС ГЕЛЬ, Dr. Muller Pharma гель туба 100 г (Чеська Республіка)	-	0,48	1,50	1,43	-	-	-
C05CX10	ГЕРБІОН® ЕСКУЛУС, гель туба 40 г, KRKA (Словаччина)	0,59	0,53	1,51	0,90	1,45	1,13	0,79
C05CX51	АЕСЦИН, гель туба 40 г, Teva (Ізраїль),	0,80	0,59	1,34	1,29	1,35	1,30	1,06
C05CX51	ВЕНЕН ТАЙСС ГЕЛЬ, гель туба 100 мл Натурпродукт-Вега ТОВ (Україна)	0,75	0,64	1,18	1,32	1,46	1,29	0,94
C05CX51	РЕПАРИЛ®-ГЕЛЬ Н, гель туба 40 г, №1 Rottapharm (Італія),	0,68	0,59	1,59	1,19	1,39	1,30	0,65